

foreligger et åbenbart forsøgsbehov. Man har hæftet sig ved, at den nugældende praksis over for voldsforbrydere med overvejende korte ubetingede frihedsstraffe ikke giver mulighed for at tage hensyn til behov for alkoholistbehandling og anden forsørg.

Straffelovrådet har i det væsentlige kunnet tiltræde arbejdsgruppens synspunkter vedrørende anvendelse af betingede domme. Man finder dog ikke i det materiale, arbejdsgruppen har tilvejebragt, grundlag for at antage, at betinget dom er anvendt i for ringe omfang i voldsager.

Justitsministeriet vil følge udviklingen med hensyn til betingede domme, herunder spørgsmålet om en udvidet anvendelse af betingede domme i visse voldsager, og vil i fornødent omfang gennem anklagemyndighedens tiltalepraksis søge at fremme udviklingen henimod flere betingede domme.

5. Arbejdsgruppen har — ligeledes i kapitel 2 — givet udtryk for den opfattelse, at der i retspraksis anvendes unødigt lange straffe over for tidligere straffede. For at fremskynde en ændring i domstolens udmålingspraksis foreslår man derfor, at henvisningen til gerningsmandens foregående vandel i straffelovens § 80, der fastlægger de almindelige principper for strafudmålingen, udgår. Man er klar over, at dette ikke vil og heller ikke bør forhindre domstolene i ved strafudmålingen at tillægge gerningsmandens fortid en vis betydning.

Det er straffelovrådets opfattelse, at retspraksis — navnlig i de senere år — i et ikke ubetydeligt omfang har bevæget sig bort fra anvendelsen af skærpede straffe over for tidligere straffede. Der er enighed om, at tidligere kriminalitet hidtil er betragtet som en væsentlig udmålingsfaktor, og at det må anses for ønskeligt, at der på dette punkt sker en ændring, som har sit udgangspunkt i en udvikling, der allerede er i gang.

Et flertal af straffelovrådets medlemmer fraråder imidlertid, at § 80 ændres som foreslået af arbejdsgruppen. Man finder det mindre velbegrunnet at svække indholdet af § 80 ved at fjerne henvisningen til foregående vandel, i særdeleshed da formålet ikke er at tage afstand fra det i bestemmelsen udtrykte almindelige princip, men at støtte en udvikling med hensyn til udviklingen i visse typer af sager. Der henvises til straffelovrådets indstilling s. 23.

Et mindretal i straffelovrådet kan tiltræde arbejdsgruppens forslag til ændring af § 80. Man lægger herved bl. a. vægt på, at en sådan ændring kan støtte en udvikling henimod en mærkbar sænkning i strafudmålingsniveauet. Man fremhæver endvidere, at bestemmelsens nuværende formulering er mindre

vellykket med hensyn til angivelse af relevante individuelle forhold. Man finder det betænkeligt, at hensynet til den tidligere vandel har fået en meget fremtrædende plads i bestemmelsen, samtidig med at denne undlader at nævne andre forhold, der tillægges og i fremtiden bør tillægges en mere væsentlig betydning. Der sigtes herved navnlig til dårlige personlige og sociale forhold. Der henvises til straffelovrådets indstilling s. 22.

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen og straffelovrådet i, at tendenser til unødigt eller urimelig strafskærpselse som følge af gentagen kriminalitet må modvirkes. Man kan tiltræde de synspunkter, der er anført af straffelovrådets mindretal, og det forslag til en ændret formulering af § 80, som dette mindretal har fremsat.

6. Ifølge retsplejelovens § 937 kan politisager afgøres ved, at dommeren tildeler tiltalte en advarsel. Arbejdsgruppen har i kapitel 5 i sin betænkning foreslået, at denne mulighed udvides til at gælde hele straffelovgivningens område.

Som anført af straffelovrådet i dets indstilling s. 33 kan de intentioner, der ligger bag arbejdsgruppens forslag, fuldt ud gennemføres under det gældende system gennem tiltalefravalg, bødeforelæg og betingede domme. Det bemærkes herved, at det praktiske behov for en regel som den foreslåede nu er langt mindre, end da arbejdsgruppen fremsatte sit forslag. De mindre alvorlige statsadvokatsager, i hvilke der kunne blive tale om afgørelser ved advarsel, er i det væsentlige ved lov nr. 224 af 7. juni 1972 om ændring af retsplejeloven blevet gjort til politisager. Justitsministeriet har derfor fundet, at der ikke er behov for at gennemføre arbejdsgruppens forslag.

7. Udover de mere generelle spørgsmål, som er omtalt ovenfor, har arbejdsgruppen stillet forslag om ændring af den strafferetlige linie, der følges på forskellige områder indenfor straffelovens specielle del. Det gælder f. eks. sager om brugstyveri, butikstyveri og checkmisbrug. Der henvises til kapitel 3 i arbejdsgruppens betænkning. Arbejdsgruppen har således taget afstand fra den i praksis nærmest undtagelsesfri anvendelse af ubetinget frihedsstraf over for brugstyveri af motorkøretøjer. Efter gruppens opfattelse bør brugstyveri af motorkøretøjer ved sanktionsvalget ligestilles med almindeligt tyveri, og for så vidt angår brugstyveri af knallerter bør den almindelige reaktion være en bøde eller en betinget dom.

Af oplysninger, som straffelovrådet har tilvejebragt, fremgår, at en mildere kurs over for såvel brugstyveri af motorkøretøjer som brugstyveri af